

i mlčky, takže, když nebylo ujednáno nic jiného o požitcích zaopatřovacích, se samo sebou rozumělo, že zaměstnanec bude mít o b v y k l ý n á r o k na pensi. V takovýchto případech nestává se zvyklost právním důvodem nároku, může však býti důležitou pomůckou při výkladu právního poměru zaměstnancova k zaměstnavateli v tom směru, zdali nedošlo mezi nimi mlčky k uzavření smlouvy o placení požitků zaopatřovacích. Jen v tomto smyslu dlužno pojímati význam slova »zvyklosti«, jehož bylo v citovaném prováděcím nařízení při vysvětlení § 1 a 3 zákona čís. 130/21 sb. z. a n. užito. Nemohlo býti a také nebylo úmyslem zákonodárcovým nic jiného, než že mělo výrazem »zvyklosti« býti upozorněno na to, že vedle zákona a výslovného smluvního ujednání mohou zaměstnanci svůj nárok na vyplácení pense opíratí také o dohodu mlčky v té příčině mezi nimi a zaměstnavateli docílenou. Jestliže tedy odvolací soud, nesouhlasil s názorem prvního soudu, dle něhož žalobce nějaké zvyklosti k odůvodnění svého žalobního nároku se nemůže dovolávati, řízení v první stolici provedené shledal neúplným, rozsudek prvního soudu zrušil, a věc vrátil do první stolice k doplnění a novému rozhodnutí, jest zrušovací usnesení soudu odvolacího po zákonu opodstatněno. Na soudu první stolice bude, aby jednal dle tohoto usnesení, dbal při řešení otázky, zdali žalobci nárok pensijní přísluší, shora uvedeného od názoru odvolacího soudu odlišného výkladu pojmu »zvyklosti«.

Čís. 2070.

Ku vzdání se dědického práva fideikomisárním substitutem po smrti zůstavitelově není třeba smlouvy dle § 551 obč. zák.

Soudu pozůstalostnímu jest se postarati o právní zastoupení dosud nenarozených fideikomisárních substitutů. Opatrovník, později ustanovený, může si stěžovati do schvalovacího usnesení opatrovnického soudu, třeba bylo vydáno se souhlasem dřívějšího opatrovníka.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1922, R I 1374/22.)

V závěti ze dne 2. března 1919 ustanovil Ferdinand P. za dědice svou manželku Marii P-ovou a dceru Marii P-ovou ml. s obmezením v odstavci čtvrtém závěti že »v případě, že by obě držitelky pozůstalosti zemřely a dcera jeho přímých právních dědiců nezanechala, případně celá pozůstalost jeho sourozencům aneb jich právním dědicům a to sestřím Františce S-ové rodem P-ové, Anně T-ové, rodem P-ové a Albíně P-ové. dceři po zemřelém bratru jeho Jindřichu P-ovi stejným dílem«. P o z ů s t a l o s t n í s o u d, ustanoviv původně právním dědicům substitutem opatrovníkem Karla B-a, zamítl odpor dědičky Marie P-ové do ustanovení Karla B-a opatrovníkem právních dědiců substitutem Františky S-ové, Anny T-ové a Albíny P-ové a schválil opatrovnický ohledně právních dědiců substitutem prohlášení těchto jménem vlastním i jich právních dědiců, že si na pozůstalost Ferdinanda P-a substitučních nároků nečiní a ustanovení v poslední vůli ze dne 18. listopadu 1920 za substitutky nepřijímají, jakož i prohlášení opatrovníka jich právních dědiců Karla B-a, že se k jich prohlášení v plném rozsahu připojuje. D ů v o d y: Soud pozůstalostní vzhledem k ustanovení § 21 obč. zák., § 2 odstavec první

a § 77 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. jest povinen účastníkům, kteří přicházejí v úvahu a sami se zastupovati nemohou, ku ochraně jich případných práv opatrovníka ustanoviti. Poněvadž zůstavitel v poslední vůli vyslovil, že za podmínek tam uvedených má pozůstalost jeho sourozencům anebo jich právním dědicům připadnouti, bylo nutno těmto právním dědicům ustanoviti opatrovníka a zamítnouti odpor proti tomu vznesený. Prohlášení substitutek jménem vlastním i jich dědiců i opatrovníka dědiců, že z poslední vůle nároků substitučních neuplatňují, bylo opatrovnícky schváleno v úvaze, že za další substituty zde žádné určité osoby povolány nebyly, nýbrž právní dědicové substitutek samotných. Vzdání se substituce se strany těchto v protokole ze dne 7. března 1921 před notářem co soudním komisařem dle zákona nejen jménem vlastním, nýbrž i jménem právních jich dědiců může se platně státi dle §§ 537, 551, 726 obč. zák. a také ohledně těchto právních dědiců má právní účinky. Usnesení doručeno k nařízení prvního soudu Dru Josefu O-ovi, který na místě Karla B-a byl ustanoven opatrovníkem právních dědiců substitutek. Rekursní soud I. nevyhověl rekursu dědičky Marie P-ové do oné části napadeného usnesení, jímž místo Karla B-a ustanoven opatrovníkem právních dědiců substitutek Dr. Josef O., II. vyhověl však stížnosti Dra Josefa O-a, jako opatrovníka právních dědiců substitutek a změnil napadené usnesení v ten rozum, že prohlášení Františky S-ové, Anny T-ové a Albíny P-ové jménem jich právních dědiců, že na pozůstalost Ferdinanda P-a substitučních nároků nečiní a ustanovení v poslední vůli ze dne 18. listopadu 1920 za substituty nepřijímají, jakož i prohlášení opatrovníka právních dědiců Karla B-a, že k jich prohlášení v plném rozsahu přistupuje, ohledně právních dědiců těchto substitutek opatrovnícky se neschvaluje. Důvody: Není sporu o tom, že v odstavci čtvrtém závěti ustanovena byla pro případ tam uvedený fideikomisární substituce ve prospěch určitých tří osob, totiž Františky S-ové, Anny T-ové a Albíny P-ové, pokud se týče jejich právních dědiců, a jest především zabýváti se otázkou, zdali první soudce jednal ve smyslu zákona správně, když pro právní dědice těchto tří osob ustanovil zvláštního opatrovníka. Dle § 2 pokud se týče 77 cís. pat. ze dne 8. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., nelze o tom pochybovati, že soud pozůstalostní, jenž vykonává jako takový též soudnictví opatrovnícké nad všemi osobami, které samy své záležitosti spravovati nemohou a na pozůstalosti jsou účastněny, byl nejen oprávněn, nýbrž přímo povinen, postarati se o zastoupení právních dědiců substitutek, třeba dosud nenarozených, když jedná se o rozhodnutí takového rozsahu, jakým je schválení prohlášení substitutek ze dne 7. března 1921, že vzdávají se substitučních práv v jejich prospěch zřízených. Dědička nemá proto příčiny stěžovati si do usnesení okresního soudu ze dne 13. června 1922, kterým zamítnut byl její odpor proti zřízení opatrovníka právním dědicům substitutek ani proti tomu, že na místě původně zřízeného opatrovníka Karla B-a, jenž se tohoto úřadu dne 4. května 1922 vzdal, soud pozůstalostní ustanovil opatrovníka nového v osobě advokáta Dra Josefa O-a. Bezdůvodné stížnosti dědičky nebylo proto vyhověti. Za to nelze upříti oprávněnosti stížnosti opatrovníka právních dědiců substitutek, pokud opatrovnícky bylo schváleno prohlášení substitutek Františky S-ové, Anny T-ové a Albíny P-ové ze dne 7. března 1921 jménem jejich právních dědiců, že na pozůstalost

Ferdinanda P-a dědických nároku nečiní a ustanovení poslední vůle ze dne 18. listopadu 1920 za substitutky nepřijímají, ku kterémužto prohlášení přistoupil i tehdejší opatrovník Karel B. Okresní soud jako soud pozůstalostní snaží se opatrovnické schválení tohoto prohlášení odvodnit poukazem na ustanovení §§ 537, 551 a 726 obč. zák., ze kterých zejména § 551 jedná o vzdání se dědictví. Porovná-li se však tento případ s ustanovením § 551 obč. zák., vyjde na jevo, že v tomto případě zákonné předpoklady vzdání se nejsou splněny. Ustanovení § 551 obč. zák. obsahuje totiž předpis, že vzdání se může se státi pouze smlouvou mezi zůstavitelem a osobou, která dědictví jinak oprávněna jest očekávati, a to ve formě buď notářského spisu neb soudního protokolu, a jen takovéto vzdání se zavazuje též potomky osoby, která dědictví se byla vzdala. Jest jasno, že v tomto případě nedostává se tu hlavní a podstatné podmínky vzdání se, totiž smlouvy mezi zůstavitelem a osobou, která jinak dědictví by mohla očekávati, a proto nelze prohlášení Františky S-ové, Anny T-ové a Albíny P-ové považovati za závazné též pro její potomstvo. Tvrdí-li substitutky a dědička, že se ohledně těchto práv mimosoudně dohodly, nelze počínání toto prohlásiti za nic jiného než za zřejmý pokus obcházení jasné vůle zůstavitelovy, který ustanovením substituce vyloučiti chtěl příbuzenstvo své manželky ze své pozůstalosti.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu dědičky Marie P-ové potud, že změnil usnesení rekursního soudu v odstavci II. v ten rozum, že obnovil usnesení soudu prvě stolice, jinak napadené usnesení potvrdil.

D ů v o d y:

Názoru rekursního soudu, že vzdání se dědického práva čekancem státi se mohlo jen smlouvou podle § 551 obč. zák. sdíleti nelze; vždyť v tomto případě nejde o vzdání se dědického práva za života zůstavitelova, a to má § 551 obč. zák. na mysli, nýbrž o odmítnutí dědictví, tedy o nárok na pozůstalost po smrti zůstavitelově po rozumu § 805 obč. zák., jenž výslovně ustanovuje, že ten, kdo může samostatně svá práva spravovati, jest oprávněn i odmítnouti dědictví, jež mu napadlo. Tu jde také skutečně o takové odmítnutí dědického práva substitutkami Františkou S-ovou a Annou T-ovou, roz. P-ovými, a dcerou po zemřelém bratru Jindřichovi Albínou P-ovou. Předpisu, že se substitut nemůže práv ze substituce vzdáti a takto dědictví odmítnouti, občanský zákon nemá, a proto právem soud prvě stolice odmítnutí toto přijal a schválil. Nelze sice dle doslovu závěti míti za nepochybné, že zůstavitel slovy v odst. IV. posledního pořízení »mým sourozencům a jich právním dědicům« myslil jen ony osoby, jež v pořízení výslovně jmenuje, totiž zmíněné své sestry a neteř, a proto nepochybil soud prvě stolice, ustanoviv i dědicům těchto substitutek opatrovníka k věci, jenž se k prohlášením substitutek připojil a jménem dědicu substitutek se vzdal dědického práva. Proto nelze vyhověti rekursu dědiček, pokud si stěžují, že byl místo Karla B-a za opatrovníka právních dědiců shora uvedených substitutek ustanoven Dr. Josef O. Tu poukazuje se jednak na hořejší úvalu, jednak na odvodnění rekursního soudu, jež nebylo vývody dovolací stížnosti zvikláno, a jednak na to, že se Karel B. sám úřadu opatrovnického vzdal pro vysoké stáří. Názor, že opatrovník na místě jmenovaného B-a neměl právo re-

kursu do schvalovacího usnesení, vydaného soudem první stolice na základě souhlasu dřívějšího opatrovníka, nemá zákonného podkladu — naopak jednal Dr. O. jen v mezích zákona (§ 9 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z.), když za své opatrovance podal stížnost. Není tudíž dovolací rekurs dědiček v tomto směru do souhlasných usnesení nižších stolic směřující pro nedostatek předpokladu § 16 cís. pat. z r. 1854 č. 208 ř. z. opodstatněn.

Čís. 2071.

Do rozhodnutí o přiznání (nepřiznání) hlasovacího práva nemůže si vyrovnávací správce stěžovatí.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1922, R I 1375/22.)

V y r o v n á v a c í s o u d odepřel přiznati jednomu z věřitelů hlasovací právo, rekursní soud mu je přiznal.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs vyrovnávacího správce,

n e b o ť

dle § 44 (1) vyrovn. ř. mohou hlasovací právo některého věřitele napadati jen ostatní věřitelé a dlužník, a jen těmto přísluší tedy také právo k rekursu do rozhodnutí o přiznání nebo nepřiznání práva hlasovacího.

Čís. 2072.

§ 349 ex. ř. o způsobu výkonu exekuce vyklizením nebyl změněn nařízením ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. Výkon exekuce nestává se nepřipustným proto, že obec není s to, by vyklizené svršky uložila.

(Rozh. ze dne 5. prosince 1922, R I 1378/22.)

E x e k u č n í s o u d odložil výkon exekuce vyklizením, ježto ani obec, ani vymáhající věřitel neposkytli místa pro vyklizované svršky, a to až do doby, kdy tato nemožnost výkonu pomine. R e k u r s n í s o u d nařídil prvnímu soudu, by v exekuci pokračoval. D ů v o d y: Exekuci dle § 349 ex. ř. jest vykonati tím způsobem, že výkonný orgán odstraní osoby a svršky, jež zabraňují vymáhajícímu věřiteli, by se ujal držby věcí, jež jest předati. Svršky jest odevzdati dlužníku, jeho zmocněnci nebo příslušníkům jeho rodiny, k čemuž dostačí, jsou-li jim dány k dispozici. Další péče přísluší obci, již jest proto dle bodu 143 návodu pro výkonné orgány o tom vrozuměti. Ježto tu není nemožnosti ohledně opatření, pokud je má předsevzítí soud, bylo rozhodnuto, jak se stalo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není odůvodněn. Nejvyšší soud sdílí právní názor rekursního soudu, že vzhledem k ustanovení § 349 ex. ř. je nutno, by bylo